

SOSYAL AĞLAR VE GÜVENLİK

Av. GİZEM TAN
www.legaltan.com

Klavye kahramanları dikkat! Twitter ile yapılacak yasadışı etkinlikleri inkar etmek mümkün değil. Zira Twitter yasal başvuru halinde IP adresini verebiliyor.

Twitter yolu ile kişilik hakları ihlali

Son günlerde basını meşgul eden twitter yolu ile hakaret ve şantajların önüne hukukun nasıl geçilebilir veya geçmek mümkün müdür? Twitter yolu ile hakarete bulunduğu ya da şantaj yaptığı iddia edilen kişinin, sonradan o hesabın kendisine ait olmadığını iddia etmesi hukukun ne kadar geçerli olabilir? Hangi tür davalar açılabilir, kime karşı açılabilir ve izlenecek hukuki prosedür ne olacaktır? Bilindiği üzere, internetin günümüzdeki anlam ve önemi çok büyüktür ve her geçen gün daha da artmaktadır. Bu gelişmeye paralel olarak, internet ortamında kişilik haklarını ihlal eden suçları engelleyebilmek için hukuki düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. IP (İnternet Protokolü) adresinin önemi de işte burada devreye girmektedir. İnternete bağlı her bilgisayarın münhasır bir IP adresi vardır ve bu IP adresleri ile web sitelerine bağlanılır. Bu IP adresi sayesinde çevrimiçi satış ve pazarlamadan, suçlu takibine kadar birçok veriye ulaşmak mümkün olmaktadır. Twitter yolu ile hakarete ya da şantajda bulunduğu iddia edilen kişinin "o hesap bana ait değildi, o yazıları yazan ben değildim" şeklindeki iddiasını da IP adresinin tespit ve takibi ile çürütmek mümkündür. Twitter kullanıcısının internet kafelerdeki bilgisayarlardan twitteri kullanması durumunda ise, bu kişiyi takip de mümkün olacaktır. Takibi kolaylaştırmak

adına Türkiye'de, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanununun 7. Maddesi "Toplu Kullanım Sağlayıcıların Yükümlülükleri" başlığı altında internet kafelerle ilgili hukuki düzenlemeler getirmiştir. Bu düzenlemelerdeki asıl amaç, internet kafelerin konusu suç oluşturan içeriklere erişimi önleyici tedbirleri almakla yükümlü olduklarının hatırlatılmasıdır. Daha sonra bu kanuna dayanılarak 01.11.2007 tarih ve 26687 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "İnternet Toplu Kullanım

Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik" in, "Yükümlülükler ve Sorumluluklar" başlığı altındaki bölümünde, internet toplu kullanım sağlayıcılarının, konusu suç oluşturan içerikleri önleyici tedbirler almak ve iç IP dağıtım loglarını kendi sistemlerinde kaydetmekle yükümlü olduğu düzenlenmiştir. Ayrıca, bu tarz internet suçlarının önlenmesi konusunda en etkili tedbirlerden biri de internet kafelerde kamera sisteminin kurulması olacaktır. Kişilik haklarına internet ortamında yapılan saldırılar sonucunda kişilik hakları ihlal edilenler, edenler aleyhine

cezai soruşturma ve kovuşturma için ilgili makamlara başvurabileceği gibi, şartlara göre tazminat davaları, sebepsiz zenginleşme davaları, vekaletsiz iş görme ve koruyucu davalar da açılabilir. Maddi, manevi ve vekaletsiz iş görme davalarında görevli mahkeme, dava konusu miktarına göre belli olacaktır. Bunun dışındaki diğer bahsi geçen davalar da görevli mahkeme, asliye hukuk mahkemeleridir. Yetkili mahkemeler ise, davalının ya da davacının yerleşim yeri mahkemesi ya da haksız fiilin meydana geldiği yerdeki mahkemedir. Yabancılık unsurunun bulunması durumunda,

Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisini iç hukukun yetki kuralları belirler. Failin yanı sıra belirli şartların varlığı halinde dava, internet erişim, servis ve yer sağlayıcıları aleyhine de açılabilir. Twitter suçları ile ilgili şöyle bir sorun vardır, bilindiği gibi Twitter şirketinin Türkiye'de bir şubesi bulunmamaktadır. Bu yüzden, Türkiye'deki Savcılığın, Adalet Bakanlığı kanalı ile Amerikan Savcılığı'na bir dilekçe ile başvurması ve Twitter'dan hesabın girildiği IP adresini istemesi gerekmektedir. Twitter, IP adresini verme gibi bir sorumluluğunun bulunmadığını iddia edebilir. Bu durumda, IP adresi tespit edilemediğinden Savcılık takipsizlik kararı verecektir.

Twitter'ın IP adresini vermesi durumunda ise, verilen IP adresi ile internet hesabına giriş yapan kişiye ulaşılır. İnternete giriş yapılan adres ve hesabın sahibi arasında bir bağlantının bulunması durumunda Türk Savcısı hukuki süreci başlatacaktır. Savcılığın, mahkemeye başvurması üzerine adli süreç başlamış olur. Suçlunun delilleri yok etmesine engel olmak için suçlunun gıyabında ev ve işyerinde arama kararı çıkarılır. Aramaya ek olarak, ifade süreci ile bilirkişilerin internette inceleme süreci başlayacaktır. Savcılığın yazılanları Avrupa İnsan Hakları çerçevesinde düşünce özgürlüğü olarak değerlendirmesi halinde dava süreci yaşanmadan takipsizlik kararı çıkacaktır. Düşünce özgürlüğü sayılmaması durumunda ise mahkeme süreci başlayacaktır. Twitter sitesinde "Hizmet Şartları" başlığı altında şöyle bir düzenleme vardır: "Twitter'ın hizmet şartları ve twitter ile ilgili herhangi bir eylem, twitter kullanıcısının ikamet ettiği eyalet ya da ülkedeki yasal

hükümlerin çakışmasına veya uygulanmasına bakılmaksızın, Kaliforniya Eyaleti'nin yasalarınca yönetilecektir. Twitter Hizmetleri ile bağlantılı olarak ortaya çıkan tüm iddialar, yasal süreçler ya da davalar, tamamen Kaliforniya, San Francisco Bölgesi'ne taşınacaktır ve twitter kullanıcıları bu tür mahkemelerin yargı yetkisine ve yerine razı olur." Bu düzenlemeye istinaden, Türkiye'de Savcılığın IP adresini istemesi üzerine ve Twitter'ın IP adresini vermektan kaçınması durumunda, son çare olarak Amerika'da dava açmak ve Twitter'ı IP adresini vermeye zorlamak mümkün olacaktır.

Konu ile ilgili olarak, İngiltere'de de bir süre önce Twitter aleyhinde hukuki bir süreç başlatıldı. Bir İngiliz manken, İngiliz Futbolcu Ryan Giggs hakkında şantaj yapınca, Ryan Giggs dava açıp gizlilik kararı aldı. Ancak, bir Twitter kullanıcısı bu olayı Twitter'dan duyurunca Giggs, yazılanları kaldırması için Twitter'a başvurdu. Twitter yazılanları kaldırmayınca, Giggs Twitter aleyhine dava açtı.

Sonuç olarak failin "o twitter hesabı benim değildir, ben yazmadım" tarzındaki iddiasını, Twitter'ın IP adresini vermesi durumunda çürütmek kolay olacaktır. Twitter sitesinin, faille birlikte kişilik hakkı ihlalden sorumluluğu açısından ise, şu husus gözardı edilmemelidir; diğer çoğu internet sitesinde olduğu gibi twitter da kullanıcıları ile bir lisans sözleşmesi akdetmekte ve kendi lehine olacak şekilde sorumluluklarını sınırlamakta ve ancak kullanıcı bu sınırlamaları ve sözleşmeyi kabul ederse kendisine bir twitter hesabı açılmaktadır.